

STATISTIKANÕUKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tallinn

13.10.2017 nr 5 sn

Algus kell 10.30, lõpp kell 12.30

Juhatas: Tõnu Kollo

Protokollis: Meliita Niklus

Võtsid osa: Ülo Kaasik, Taavi Kand, Urmet Lee, Mart Mägi, Liisa Ojangu, Hannes Pahapill, Allan Puur, Margus Sarapuu, Hede Sinisaar, Marko Udras

Puudusid: Ilmar Lepik, Kätlin Mandel

Kutsutud:

Statistikaameti sotsiaalstatistika ja analüüsi osakonna juhtivstatistik-metoodik Kutt Kommel

Eesti Panga statistikaosakonna juhataja Jaanus Kroon

PricewaterhouseCoopers (PwC) juhtivkonsultant Erki Mägi

Rahandusministeeriumi halduspoliitika osakonna peaspetsialist Peeter Viigimets

Päevakord:

1. Riigihanke „Ekspertteenuse tellimine Statistikaameti tegevuse efektiivsuse parandamiseks“ vahetulemuste (Statistikaameti organisatsioonianalüüs) tutvustus;
2. Ülevaade Statistikaameti sotsiaalstatistika nõukogu tööst;
3. SA peadirektori ülevaade muutustest Statistikaametis.

Otsustati:

Kinnitada päevakord.

1. Riigihanke „Ekspertteenuse tellimine Statistikaameti tegevuse efektiivsuse parandamiseks“ vahetulemuste (Statistikaameti organisatsioonianalüüs) tutvustus, Erki Mägi.

Riigihanke „Ekspertteenuse tellimine Statistikaameti tegevuse efektiivsuse parandamiseks“ projekti teises etapis vaadati Statistikaameti (SA) töötajate juhtimisstruktuuri ning kas konkreetsete tegevuste jaoks on vajalikud kompetentsid ja oskused olemas. Vaadati üle tööprotsessid ja kaardistati, millega täpselt tegeletakse.

Analüüsiti IT vahendeid ja nende toetust põhiprotsessile. Vaadati üle, mida ja milleks kasutatakse, kas on dubleerimist ja kas on valdkondi, mida need vahendid hetkel ei kata.

Etapp jagunes kolme ossa:

1. Dokumendianalüüs, ekspertintervjuud ja töötajate küsitlus
2. Küsitlus kõikidele SA töötajatele (vastamismäär 55%)
3. Intervjuud 20 SA töötajaga

Tööjõu analüüsi tähelepanekud:

1. SA töötajate palgatase on riigiasutuste keskmisest madalam.
2. Töötajad on kõrgelt kvalifitseeritud. Ametijuhendites ei ole aga välja toodud IT oskuste nõudeid ega juhtimiskompetentsi, kuigi juhtimine moodustab tihtipeale ligi kolmandiku tööülesannetest.
3. Ligi 30% töötajatest töötab ülekoormusega.
4. Töö volavus on suur, lahkujate hulgas on enamus nooremad (alla 30a) ning hiljuti värvatud (vähem kui 2-aastane staaž) töötajad.

IT vahendite analüüsist selgus, et esineb dubleerimist, mis pärsib ka efektiivsust. See tähendab, et kui planeeritakse vahendite vahetust, jäävad alles ka eelmised. Uute arendamiseks kulub aga palju aega.

Haldus- ja investeerimiskulude suhe ei ole hetkel paigas. Viimastel aastatel ei ole IT vahenditesse investeeritud, samas on IT vahendite halduskulud kõrged. Olukorda võib lihtsustada investeringute suunamine SAsse koos meeskonnaga, kes suudab need rakendada ja ajaressurssi efektiivselt jagada.

Suurim takistus on praegune IT vahendite juurutamise aeglus. Lisaks on ka personalistrateegia olnud alajuhitud ning ametis puuduvad olulised protsessiülesed vastutused ja juhtimine. Peamine soovitus on lõpetada dubleerivate süsteemide kasutamine ning määrata kindlad vastutajad.

Projekti viimases, kolmandas etapis keskendutakse juhtimissüsteemi parendamisele. Projekti lõppraporti üleandmine ja esitlusseminar toimub detsembris 2017.

Arutelu ja ettepanekud:

Tekkis küsimus, kas nende muudatuste elluviimiseks on SA-I raha juurde vaja või tuleb seda teha SA enda vahenditest. Hetkel on SA-I võimekus täiendavate investeringute kasutamiseks, kuid tekib küsimus, mida võimaliku lisainvesteeringuga tehtaks.

Statistikaametis ei ole peakasutajate ülesanded ja vastutus defineeritud, mistõttu ei saa ka RMIT SA-le rohkem toeks olla.

Ülevaates võiks välja tuua ka hindamisel selgunud positiivsed tegevused/tulemused. Hetkel keskendub ülevaade vaid negatiivsele aspektidele ja sellele, mida peaks muutma.

Otsustati:

1.1 Kutsuda PwC statistikanõukogule lõppraportist ettekannet tegema jaanuaris 2018.

1.2 Võtta info teadmiseks.

2. Ülevaade Statistikaameti sotsiaalstatistika teadusnõukogu tööst, Kutt Kommel.

Sotsiaalstatistika teadusnõukogu vahendab peamistele statistika kasutajatele riikliku statistika tegevusi ja eesmärgi ning koondab, ühtlustab ja võtab arvesse sotsiaalstatistika kui terviku vajadused. Teadusnõukogu koosolekud toimuvad kaks korda aastas – mai ja detsembri alguses. Nõukogu liikmete hulgas on ülikoolide ning TAI ja erasektori esindajad.

Teadusnõukogu järgmise koosoleku teemad:

1. Terviseuuringu rahastamine
2. Suurandmete kasutusvõimalused
3. SHARE uuringu ülevaade ja tulevik
4. Soopõhise vägivallauuringu prooviuuringu läbiviimine
5. Ajakasutusuuuringu töögrupi kokkukutsumine

Sotsiaalstatistika arengukavast tulenevad teadusnõukogu eesmärgid:

1. Statistika ajakohasuse tõstmine
2. Vastajate koormuse vähendamine registriandmete kasutusele võtmise teel.
3. Küsitlusmeetodite arendamine

Eesti eesistumise ajal on teadusnõukogu seotud ka Euroopa sotsiaalstatistika raammäärusega, mille põhieesmärgiks on muuhulgas ühtlustada sotsiaalstatistika tegemist Euroopa tasandil ja muuta valimisel põhinevat andmekogumise protsessi efektiivsemaks.

Otsustati:

2.1 Võtta info teadmiseks.

3. Statistikaameti peadirektori ülevaade muutustest Statistikaametis, Mart Mägi.

Andmeesitajate ootus Statistikaametile on, et andmeid kogutaks võimalikult vähe ja aruannete esitamine oleks võimalikult lihtne. Statistikat soovitakse samas aga võimalikult palju ja erinevat.

Avaliku huvi esindajate peamine ootus Statistikaametile on uute IT-lahenduste kasutuselevõtt ning selle abil ettevõtjate halduskoormuse vähendamine.

Statistikaameti eesmärk 2021. aastaks on olla Euroopa Liidu efektiivseim ja innovaativsime usaldusväärse ning tarbijasõbraliku statistika tootja.

Efektiivsuse saavutamiseks on SA käivitanud mitu pilootprojekti. Hetkel ei ole aga selget kokkulepet selle osas, milliseid näitajaid peaks SA tootma.

SA toodab täna 10% - 90% arengukavade näitajatest, ülejäänud osa toodetakse Eesti Panga, Tervise Arengu Instituudi ja ministeeriumide ja nende rakendusüksuste poolt. Statistikaamet peaks aga kaasatud olema juba arengukava loomise etapis, mitte osalema alles arengukava hindamises.

Statistikaameti struktuurimuudatusest tulenevalt jaguneb senine üldosakond nüüd kolmeks: äritehnoloogia, personali- ja tugiteenuste ning finantsosakond. Tööle asub ka uus peadirektori asetäitja infotehnoloogia alal.

Lisandub veel üks osakond – andmetöötluse arendusosakond, kuhu koondatakse tootmise disain ja tootmissüsteemi teostus.

SA juhtkond on 1. oktoobrist varasema kolme asemel nüüd seitsmeliikmeline.

Arutelu ja ettepanekud:

Kui defineerida avalikku huvi, tuleks mõelda, kuhu asetuvad avalik-õiguslikud ülikoolid, mis võiksid samuti olla osa sellest süsteemist. Ülikoolidega tuleb arvestada ja nendega koostööd teha.

Juhtimislaudade elluviimiseks on vaja kirjutada konkreetne IT-projekt, mille eeldatav valmimisaeg on jaanuar 2018.

Otsustati:

3.1 Võtta info teadmiseks.

LISAD:

1. PwC_Projekti II etapi tulemuste ülevaade
2. Sotsiaalstatistika teadusnõukogu
3. SA 2017 ja lähitulevik

(allkirjastatud digitaalselt)

Tõnu Kollo
Koosoleku juhataja

Meliita Niklus
Protokollija